

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ЦЕНТРА ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові.

III

п-12526

1932/1-5

1933-18-11

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМЕНІ
ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Ч. 27610

III

n-12526

1933-1-11

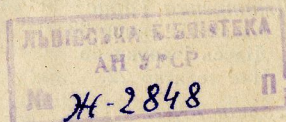
08

СВІТ ДИТИНИ

АЛЬМАНАХ ДЛЯ ДІТИЙ

РІЧНИК XIV.

27610

Львів
Накладня Михайла Таранька
1933

Зміст XIV річника.

1. Вірші.

Блажкевичева Іванна:

Щось для найменших : 96, 146, 224,
256.

Вак А. :

Весняна пісенька 251.
Діточа пісенька 63.
Драматизована пісенька 159.
Ласунам таке буває 88.
Мамо, гаму дай 76.
Наша праця 25.
Школярська пісня 31, 61.

Веселка Соня :

Дитячі очі 95.

Вільшенко Ярослав :

Вже весна 225.
Зимові радощі 161.
Де антилопи 123.
Де буйвіл 95.
Де подівся товариш 13.
Материнка 287.
Образкова загадка 247.
Пригода з саночками 234.

Гренджа Василь :

Осінь 48.

Жуковецька Володимира :

Зима 108.
Чи ти справжня Українка 39.

Завадович Роман :

Нашій Ненці 257.

Заклинський Богдан :

Школярські коломийки 15.

Д. В. :

Снігова битва 144.

Дмитренко Тарас :

Адвокатів синок 88.
Дідусь і внуки 46.
Чиє телятко 22.

Ігорків Юра :

О, я вже вчена 33.

Конопніцка Марія :

Встань дитино 28.

Король Степан :

Вже шумить зелений ліс 241.

У Квітну Неділю 229.

Танок вітру зі снігом 188.

Кравченко Уляна :

В Шевченкові роковини 214.
Молитва за Маму 266.
Рано-вранці 295.
Шевченко — наше Сонце 202.

Кумка Михайло :

Діточа астрономія 52.
Дивна річ 123.
Українським дітям 4.
Хоче рости 21.

Курпіта Теодор :

Гість із неба 97.
Заяць і зайчик 288.
Зимовий вечір 133.
Паде сніжок 168.

Лебедева Віра :

Поклін Кобзареві 193.

Лепкий Богдан :

Весна 244.
Колись 285.
На саночках 210.
От і скінчився рік шкільний 289.

Львов Н. :

Кіт у гостях 252.

Малицька Константина :

Найменші — Кобзареві 197.

Наріжна Ірина :

Івасеві батьки 64.
Його не злякаєш 250.
Колискова пісня 192.
Пізна зима 154.
Почекайте дядю 78.
Розумний Гриць 141.
Чемний Сергійко 265.

Ор-От. :

Моя сестричка 74.

Пачовська Дзвінка :

Побажання учительці 92.

Панів Ф. А. :

Що сниться дитині 242.

Підгірський Олег :

Богданови Лепкому 65.

- Віночок смакує 310.
 Зимова пісня 223.
 До школи, до школи 1.
 Козацька перемога 53.
 Коляда укр. дітей 160.
 Літо — золото 315.
 Мати наша, мати мила 269.
 Малі мами 281.
 Наука — не мука 17.
 Під Ялинкою 129.
 Привіт з Канади 16.
 Розлука з пташиною 88.
 Страшна загибель 254.
Підгірянки Марійка:
 Пісня школярика 16.
Сурова М.:
 Що каже годинник 239.
Тишківна Ромуся:
 Лист до св. Миколая 126.
Угрин-Безгрішний Микола:
 Український школярику 94.
Цегельська Олена (Галля):
 Снігова баба 215.
 То наша мама 266.
Хронович Володимир:
 Це був лиш... сон 157.
Шельбург-Островська Ева:
 Моя мамося 260.
Яремкевич Юра:
 Віршавані загадки: 168, 173, 180, 256.

2. Байки і казки.

- Буш Вільгельм:*
 Відважна мельниківна 220.
Вуйко Левко:
 Пильний Івась 160.
Вуйко Славко:
 Дядько Прохор на ложах 223.
Гельсінтійус Е.:
 Як лисиця казку говорила 119.
Заклинський Богдан:
 Таблиця, крейда і губка 15.
Давидів-Теодорів О.:
 Медвежа шкура 107, 138.
Дмитренко Тарас:
 Князенко забави: 55, 81, 109, 140, 176.
Крилов Іван:
 Вовк і журавель 30.
 Жаба і віл 149.
 Лисиця і виноград 106.
 Малпа й окуляри 76.
Кумка Михайло:
 Стеців олівець 10.
Куртман Вільгельм:
 Хлопчик і цап 22.

- Лотоцький Антін:*
 Двадцятьд друга казка дідуся Тараса 65.
Мадер Прися:
 Як киця-Миця світами літала 230.
Мандюкова Ярослав:
 Дивна подорож горошка 311.
Підгірський Олег:
 Відважні каченята 286.
 Де трое плаче — там четверте скаче 59.
 Пригода в музею 90.
 Як Ромчик став пластуном 6, 19, 44, 70, 102, 136, 171.
Рогова Ольга:
 Палатка зі збанятка 181.
Філіпе Петро:
 Домовики між людьми 276.
 Казки без поданих авторів.
 Морозюк 89.
 Старі забавки: 86, 113, 147.

3. Оповідання.

- Артемюк Павло:*
 Як Петрик сам себе покарав 150.
Блажкевич Іванна:
 „Воєнне відшкодовання“ 2.
 Линвоскок 17.
 Церата з френзіями 36.
 Що своє — то своє 289.
Жуковецька Володиміра:
 Домашня квітка 34.
Король Степан:
 Про що шепотів мячик 252.
 Як Петрусь торгував ножик 174.
Лотоцький Антін:
 Великдень княжича Ярка 225.
 Дайте книжку для лемківських дітей 79.
 Їх ялинка 130.
 Княжич Ярко важко занедужав 258.
 Княжич Ярко на риболовлі 296.
 Кораблик княжича Ярка 161.
 Перший олівець малого Тарасика 194.
М. К.:
 Муркова пригода 155.
Мандюкова Ярослав:
 А хто це такий „дід Огій“ 249.
Підгірський Олег:
 Щоденник Слава Вірного: 26, 51, 77, 145, 188, 203, 243, 264, 314.
Поразінська Яніна:
 Звідки береться дощ 31.
Сімзіль Хризантема:
 Як мала Людмила яечко хотіла знести 54.

Таранько Михайло :

Про Левця Незнайка: 91, 156, 186, 245.

Цегельська Олена (Галя):

Знайдений дзвіночок 216.

Нерідна мама 271.

Проба сильної волі 49.

Яремський Іван :

Кашкетик 20.

Приятелі 47.

Семенко-запорожець 190.

Оповідання без поданих
авторів:

Про вірного песика 75.

Лев з масла 116, 152.

Петрусь на вакаціях 303.

4. Научні статейки.

Артемюк Павло :

Полісся 24.

Лепкий Богдан :

Наш рідний край 5, 40, 73, 104, 134,
169, 199, 235, 267, 300.

Лотоцький Антін :

Всі вчимося англійської мови 27, 57,
83, 111, 142, 178, 208, 240, 261,
309.

Підгірський Олег :

Серед цвітучого чаю: 183, 211, 237,
283.

Таранько Михайло :

Боротьба на життя і смерть 251.

Етіопський трубказуб 62.

Хто навчив людей писати навідалась 98.

Яремкевич Юра :

Як Китайці обороняли свій край 158.

5. Сценічні картини.

Завадович Роман :

Сирітка 284.

Малицька Константина :

Казка про хлопчика Тараска 205.

6. Ігри та забави.

Болгарин 96.

Змисли 60.

Жабка 316.

Магічний мячик 135.

Мотоцикель, авто і шкапа 125.

Мручко-Невидючко 32.

Пальці в гору 64.

Перерваний король 256.

Різьбар 135.

7. Пісні.

Гей, скінчилася наука 313.

Зимова пісня 223.

Коляда 160.

Мати наша, мати мила 269.

Пісня школярика 16.

Розлука з пташиною 88.

Школярські коломийки 15.

Школярські пісні 31, 61.

8. Всячина.

Ану, обчисли 157.

Буду Українцем 118.

Веселі тіні 117.

Велика різниця 110.

В давнині люди хибно знали географію 45.

Гра в гудзики 95.

Де князенко 299.

Дивне число 192.

Забави з мамою 263.

Забавки з горіхових лущинок 94.

Заяття на зимові вечорі 127.

Іграшки числами 103.

Картини зі „Світикового“ Альбому 14,
63, 115, 151, 187.

Ляльчині меблі 124.

Лист до „Світика“ 115.

Ловлення чисел 125.

Магічні ютуки 248.

Мама — найліпший лікар 270.

Материнське горе 282.

Мати — учителька 273.

Наші приятелі з Волині 126.

Непромакаюча хусточка 106.

Оленчине міркування 198.

Перший курс української мови у Виш-
ниці на Буковині 122.

Почта прийшла 93.

Рисунки одним почерком пера 9.

„Світикові“ рисунки 316.

Сім коров 255

Сміховинки: 23, 26, 29, 30, 32, 39, 46,
56, 58, 61, 63, 76, 78, 91, 106,
123, 137, 141, 151, 154, 173, 201,
214, 215, 219, 223, 229, 262, 263.

Соняшні плями, се дуже глибокі ями 12.

Слонь на зубочистки 128.

Таємниче письмо в яйці 168.

Тяжкий напитек 139.

Чудний олівець 159.

Шпилька плаває 92.

Штука з картами 82.

Штука з корком 115.

Ще два цікаві числа 250.

Що це є? 15.

Як бавився наш гурток 29.

Як наш гурток прикрасив класу 23.

Які марки збирати 253.

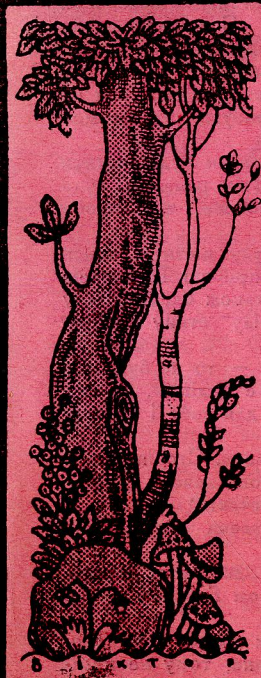
Відповідальний редактор і видавець: Михайло Таранько.

СВІТ ДИТИНИ

ЧИСЛО 1.

ВЕРЕСЕНЬ

РІК 1932.

ЗМІСТ:

1. До школи, до школи	1
2. «Воєнне відшкодування»	2
3. Українським дітям	4
4. Наш рідний край	5
5. Як Ромчик став пластуном	6
6. Звідки взялася назва «Америка»?	8
7. Рисунки одним почерком пера	9
8. Стеців олівець	10
9. Соняшні плями, се дуже глибокими	12
10. Де подівся товариш?	13
11. Приятелі «Світика»	14
12. Таблиця, крейда і губка	15
13. Школярські коломийки	15
14. Що це є?	15
15. Привіт з Канади	16
16. Пісня Школярика	16
17. Переписка з читачами	
18. Загадки	
19. Посмертна згадка	

Ціна 25 сотиків.

ПЕРЕПИСКА З ЧИТАЧАМИ.

Ромко Сенишин у Лаврикові-Черниках: Багато таких листиків, як Твій, я одержав — тому постановив повернути до маленького формату. Твоя правда, що багато діточок підчас вакацій більше нудиться, чим протягом шкільного року тай саме в часі вакацій охотно читають газетку, але — як сам це признаєш — „Світик“ теж повинен мати „вакації“, щоби також міг трохи „нудитися“. Напиши, як він тепер подобається Тобі.

Галюся Янчевська у Варшаві: Чому лиш одну загадочку розв'язала? Старайся частіше присилати розв'язки загадочок, а тоді одержиш за се якусь премію в виді гарної книжечки.

Олесь Ключас у Перемишлі: Всі тепер нарікають на „тяжкі часи“ тай на „крізу“ — тому і я мусів „скрізувати“ на половину, щоби міг найти більше передплатників і читачів. Поширюй мене між своїми товаришами!

Яруся Лакустівна у Фокшанах (Румунія): Я мусів, моя люба приятелько, повернути до давнішого формату — бо майже всі мої дотеперішні прихильники домагалися тої зміни. Як провела сьогорічні вакації на Буковині? Ти певно була у бабусі? Напиши мені багато а багато про свої вакації.. Памятай! А сестричці скажи від мене: Па!

Левцьо Павлюх в Ужгороді: Твій сердешний листик справив мені велику радість. Бачу, що любиш мене, без огляду на мій зовнішній вигляд. Постарайся приєднати для мене читачів між своїми шкільними товаришами. Поодиноке число коштує тепер 1 корону, а цілорічна передплата 20 корон. Я дуже бажаю найти як найбільше прихильників на Закарпаттю. Отже старайся допомогти мені в тій справі. В Ужгороді багато є таких хлопчиків, як Ти, які ще мене на свої очі не бачили — а як так бажавби з ними познакомитися! Тому не забудь про це моє прохання. Гарзд!

Олесь Ластівка в Кімполонгу (Буковина): Відтепер загадки буду містити легенькі, щоби всі могли їх розв'язувати без нічийої допомоги. Твої розв'язки були всі добрі. Чи одержав премію? Буду містити теж і казочок більше, так, щоби всіх, після змоги, вдоволити. Поздорови від мене свого Татуся!

Ярослав-Ігор Девоссер у Станиславові: В тім році буду містити описи нашої рідної землі, які будуть так само гарні й цікаві, як ті, про які Ти пишеш у своєму листі до мене. А смішних вершиків п. Кумки маю ще також багато. Тому сподіюся, що будеш з мене вповні вдоволений, хотяй через „крізу“ стану менший змістом. Чи так, Славчику?

Софійка Ласка у Вірочку: З причини, що я зменшився — то не буду міг тепер друкувати на своїх сторінках таких повістей, як досі. Але надіюся, що по-мимо цього, найдеш на моїх сторінках багато цікавого читання для себе і товаришок, яких поздорови від мене.

Ярослав Дацюк у Рівному: Твоє бажання вповні сповнилося. Сторінок маю лише на половину стільки, як Ти бажав, але маю надію, що знова зчасом побільшаю. Як бачу з листика — то маєш усіх моїх „молодших братчиків“ у себе — тому не повинен скучати, бо маєш з ким проводити час! Татусеві передай від мене поклін і подяку за память, а до мене пиши частіше. Па!

Маруся Іванцівна в Миклашеві: Я вповні примінився до Твоєї поради, яку подав у своєму листику і дякую Тобі, Сині, братчикови і обом Бабусям — що так щиренько до мене віднесися.

Роман Матвійко в Домброві: Витаю Тебе, Ромчику, як гімназиста. Твої розв'язки загадок надійшли, коли 12-те число було вже надруковане, тому не помічено їх у виказі. Напиши, як ведеться Тобі в гімназії?

Оленка і Одарка Декайлівні в Струсові: Дякую Вам за память та за опис „спільного Свяченого“. Яке представлення давали в часі вакацій і як воно вдалося?

СВІТ ДИТИНИ

До школи, до школи!

З міст і сіл, з усіх усюдів,
Йдуть маленькі, жваві люди,
Кличе їх шкільний дзвінок, —
Йдуть то скоро, то поволи,
Всі йдуть до своєї школи,
Йде і доня і синок.

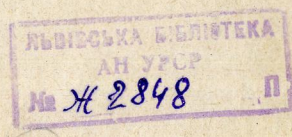
Школа радо їх приймає
І жичливо всіх витає:
— Прошу, прошу, діточки, —
І великі і маленькі,
Сядьте в лавці всі пильненькі.
Розкладайте книжечки!

— Було літо, ви спочили,
Свіжої набрали сили,
Відітхнула ваша грудь, —
Бистрі очка, личко гоже,
Зачинаймо в ім'я Боже
Свіжу працю, свіжий труд!

Кажуть діти: — Школо мила,
Правду кажеш, — є в нас сила,
Відпочили ми усі;
Хто в місточку, хто по селах,
По гаях, полях веселих,
В горах, при прудкій воді!

— Помолімся і сідаймо,
Радо вчитись зачинаймо,
Набираймося знання, —
Щоб батьки потіху мали,
Й щоби всі про нас сказали:
„Це розумна дівчора!“

Олег Підгірський.

„Воєнне відшкодовання“.

Було це ще за австрійських часів. Остап — пізніше один з членів військового Секретаріату УНР — був тоді семилітком. Його батько, зайнятий щоденно дворазовим навчанням у школі, небагато часу міг присвятити вихованню свого сінка. Отже село ховало Остапа. Незглубима книга широкої подільської природи розкривала перед ним свої карти. І хлопець читав їх по своєму. Про Пласт ані про літні табори молоді тоді ще ніхто не чував. Не було Січей ані Соколів. Рухових забав ніхто в нас тоді не брався учити дітей. Особливо діти дошкільного віку полишені були самим собі. Тому й Остап добирав собі товаришів між селянськими хлопцями і ставав проводирем кожної забави сільського гуртка.

Товариші радо підчинялися приказам свого вождя Остапа. Вони знали, що ніхто так, як він, не поведе їх чи то у бій на „ворога“, чи в сад на яблука, чи в гай на суниці або горіхи. Безпечно йшли за ним як у дим. Бо якщо навіть чим прогрішилися, то знали, що Остап всю вину візьме на себе, а вони вийдуть ціло.

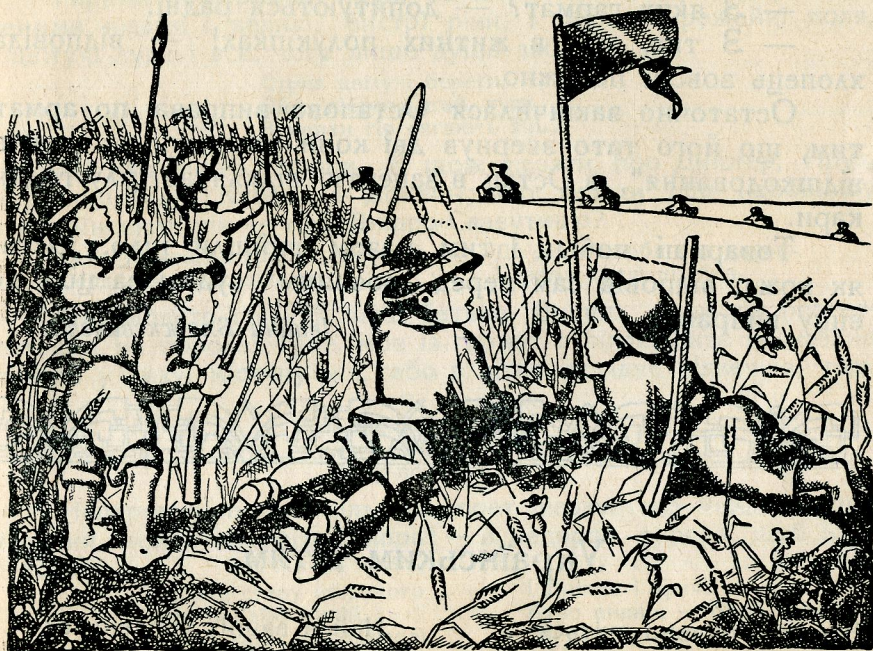
Через шість тижнів перебували в селі різні частини австрійських військ: піхота, кіннота й гарматчики на вправах.

Остап цілими днями увихався поміж жовнірами. Оглядав зброю, одяги, тощо, а коли військо відходило на вправи в поле, Остап з товаришами біг також туди. Розмістити бувало свій відділ так, щоб як найдалше усім було видно кругом і хлопці сидять годинами. Забувають про голод і спрагу. Доперва з поворотом жовнірів вертають і собі до села.

Але не вертають якбудь. Остап попереду, а прочі чвірками за ним. Кожний іде просто як свічка, а ноги витягають на подобу військових.

— Раз! два! Раз! два! — числить Остап. Коли військо скінчило вправи — опустіло село, але хлопці продовжували свою забаву в жовнірів до кінця жнив. По вакаціях Остап пішов до школи в місті. А там надійшли осінні слоти, зима і звязь з товаришами дещо розірвалася. Зате, коли скінчився перший рік Остапової науки, хлопець по-

становив собі надолужити всі години пересиджені в школі. Було це по св. Петрі й Павлі. Подільські лани хвилювалися лавами збіж. Десь-не-десь сторчали вже житні копи. Цвила гречка, жовк ячмінь, а пшеничка хилила свої богаті в зерно колоски. Остап зібрав чималий відділ товаришів. Нагадалися йому торішні військові вправи. Почав наслідувати рухи військових частин, яким торік стільки разів приглядався.

Вивів свою чету за село. Житні копи на одній з нив стали неприязельськими арматами. Остап постановив здобути їх. Підходити треба непомітно, щоб й ворог не доглянув. Отже „вожд“ веде своє військо на недалекий загін пшениці. Кільканайцять „вояків“ ховається в збіжжя. Вони приклякають, встають, лягають — відповідно до приказу вождя. Колосиста пшеничка паде до долу. „Військо“ придоптує колоски, прямуючи до ворожих армат.

Підійшли. Грімке — гурра! — і перемога на цілій лінії. На знак здобуття гармат застромлено в кожний житний полукіпок галузку полину з межі.

Змучені жовніри спочили, а відтак із піснею на устах вернули домів.

Але пшеничка не встала. Другої днини власник стоптаної ниви лиш руки заломив. Ніяк не міг спершу второпати, що таке зайшло на його загін.

Справа опинилася на суді в громадським уряді. Прикликали Остапа. А він без ніякого засоромлення толкує батькам громади, що прецінь мусів скрити своїх вояків у пшениці, бо інакше ворог був би їх побив з гармат.

— З яких гармат? — допитуються радні.

— З тих, що в житних полукипках! — відповідає хлопець зовсім поважно.

Остаточню закінчилася Остапова виправа по арматим, що його тато звернув дві копи пшениці, як „воєнне відшкодовання“, а Остап в запертю відклячав цілу годину кари.

Товариші побіди і тим разом вийшли ціло. Остап як вожд, відповів сам перед „воєнним“ судом за цілу воєнну виправу.

Іванна Блажкевичева.

Українським дітям.

В школі пильно вчіться
Собі на користь,
Бо наука, діти,
Великий маєток.

Хай любов і згода
Подадуть вам руки,
Щоб ви не зазнали
В своїм життю муки.

Най в ваших серденьках
Лише любов буде,
Помагайте другим,
Полюблять вас люде.

Як в нас любов буде,
Знищимо недолю;
Як в нас буде згода,
Осягнемо волю.

Мих. Кумка.

Богдан Лепкий.

Наш рідний край.

Наш рідний край великий, гарний і багатий. Великий, бо простягається далеко аж по ріку Дон і від болот Полісся аж до берегів Чорного моря та до скель високого Кавказу. Це майже одинайцята часть поверхні Європи. Треба йти два місяці й пів, щоби пройти цей простір від заходу на схід і мало що менше, щоб промандрувати з півночі на полудне, йдучи по три милі з лишком що дня.

Гарний наш рідний край, бо має і високі гори, вкриті зеленими лісами і великі, бистрі ріки, і широкі урожайні поля, і цвітучі луги і все, чого лише душа забажає.

Стрия цвітучі береги,
Ліси, діброви, гай, луги,
А верхи гір сягають зір...

Це над рікою Стриєм. А щож казати про Дністер, Прут, Черемош, Сян, Кубань і Донець; що казати про найбільшу з українських рік — про Дніпро-Славутицю?

Рече та стогне Дніпр широкий, До долу верби гне високі,
Сердитий вітер завива, Горами хвилі підійма.

Несамовито грізний наш батько Дніпро, коли він розсердиться і на порогах гуде, мов із гармат стріляє. Зате несказано гарний у тиху, місячну ніч, або в літне, погідне підвечір'я, тоді:

Як за горою
Сонечко сідає,
Як у Дніпра веселочка
Воду позичає...

Недаром наш найбільший поет казав, що немає в світі України, немає другого Дніпра! — й не даром просив, щоб його поховали

Серед степу широкого І Дніпро і кручі
На Вкраїні милій, Було видно, — було чути,
Щоб лани широкополі Як реве ревучий.

Над Дніпром, Дністром і другими нашими ріками та потоками, звичайно у ярках та балках, примістилися наші рідні села.

Село! І серце одпочине. Неначе диво.
Село на нашій Україні. А кругом
Неначе писанка. Село Широколистії тополі,
Зеленим гаєм поросло! А там і ліс, і ліс, і поле.
Цвітуть сади, біліють хати, І сині гори за Дніпром...
А на горі стоять палати, Сам Бог витає над селом!

Коли ви мандруєте по Україні, то перед вами, як каже Шевченко:

Неначе дива виринають:
Із хмари тихо виступають
Обрив високий, гай, байрак,
Хатки біленькі виглядають,
Мов діти в білих сорочках
У піжмурки в яру гуляють.

А далі сивий наш козак
Дніпро з лугами виграває,
А онде, онде за Дніпром,
На пригорі, ніби капличка,
Козацька церква невеличка
Стоїть з похиленим хрестом.

Минете село, вийдете в поле, глянете, і: »за байраком байрак*), а там степ і могила«.

Тих могил на Україні багато. Стоять вони, як сторожі, як свідки давно минулих часів, як гробниці нашої колишньої слави. І хоч мовчки стоять, бо хіба тільки з вітром розмовляють, то все таки додають нашому краєвидови якогось окремого привабу, якогось поважно-сумного настрою. Мимохить питаєшся: хто й коли їх насипав, чиї кістки знайшли там свій вічний упокій, мимохить цікавишся своїм минулим. А цікавитися є чим. Чимало літописи старинні переказали нам про те, що діялося колись на нашій рідній землі; чимало пісня народна оспівує і величають письменники у своїх творах. Але всього й розказати годі. Ріжні народи проходили через нашу землю, а предки наші захищали й обороняли її. Скільки тут було боїв і скільки героїв, скільки радісних побід і сумних погромів, скільки добра і як багато лиха! Усього розказати годі.

Але, як вийдеш у поле і задивишся на лани, або на степи наші, як заслухаєшся у той шум, що над ними безнастанно несесться, то здається тобі, що це земля про своє минуле з тобою розмовляє, що вона тебе, як мати сина, навчити хоче: як ти маєш її шанувати й любити, як маєш про неї дбати.

Гарний наш рідний край!

Та не легко його тепер пройти, або проїхати від одного кінця у другий. Може колись, а тепер важко. Тому то, дорогі читачі, послухайте, а я вам розкажу про нього. Хто має карту, най її розгорне, там знайде і ті ріки і гори і міста, про які йде мова. Отже починаємо.

(Дальше буде).

Як Ромчик став пластуном.

1. Стріча з пластунами.

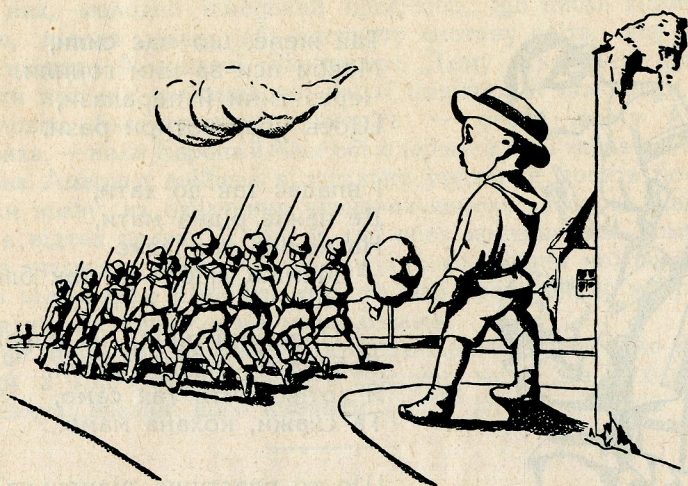
Вийшов Ромцьо рано з хати,
Трохи в полі погуляти —
Бачить, шляхом за домами,
Пластуни ідуть рядами!

Щоби було чим рубати,
Ватру в лісі розкладати, —
Той котел несе й лопатку —
А всі рівно йдуть, в порядку.

Мають палиці довгенькі
І наплечники маленькі
І ножі в них на ремені
Або топірці сталені,

Наступають бистро й сміло,
Легке в них і звинне тіло,
Всім горять весело очі,
Йдуть відважні тай охочі!

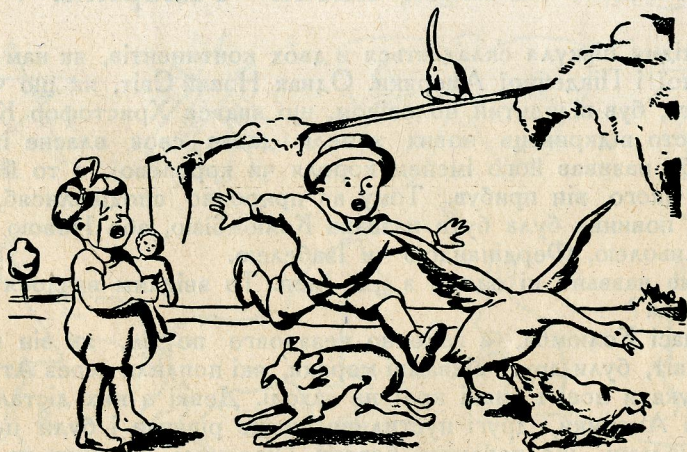
*) Байрак — провал порослий деревами й корчами.

2. Нагла постанова.

Відділ вже його минає,
Ромцьо тужно поглядає...
Загорілись оченята,
Засвербіли ноженята. —

Він пішов би разом з ними,
З пластунами молодими;
Серце в нього з жалю мліє,
Але щож — піти не сміє!

Нагло з місця завертає
І біжить тай не зважає!
Кождий гляне і хреститься
Де це Ромцьо наш спішиться?

Кіт в страху з дороги скочив,
Ромцьо Бурка настолочив,
Наполошив кури й гуси,
І страху завдав Маруси.

3. Чи мама позволить?

Так жене, що має сили,
Мовби пси за ним гонили,
Через тини й перелази,
Щось упав чотири рази.

І впадає так до хати,
Де чекає рідна мати,
На коліна припадає
— Мамцю люба! — так благає.

— Пластуни пішли на вправи
Добувати чести й слави,
Я хотівби йти так само,
Та скажи, кохана мамо:

Що то пластуни, рідненька?
Бо зі щирого серденька,
Хочу я до них пристати!
Чи дозволиш, люба мати?

(Дальше буде).

Звідки взялася назва »Америка«?

Західня півкуля складається з двох континентів, як нам відомо, з Північної і Південної Америки. Однак Новий Світ, як цю частину називають, був відкритий чоловіком, що звався Христофор Колумб. Дуже часто відкривець нових земель давав своє власне ім'я для краю, або називав його іменем короля чи королевої, а то й іменем краю, з якого він прибув. Тому ви природно сподівалисяб, що й Америка повинна була бути названа Колумбією, або Новою Еспанією, Еспаньолою, Фердінандою чи Ізабелею.

Її не названо ні одним з цих імен. То звідкиж взялося це ім'я — Америка?

В часі Колумба, а головню незадовго по тім, як він відкрив Новий Світ, були другі відважні моряки, які поплили через Атлантику, аби вишукати нові і дивні краї на заході. Деякі з них дісталися до Північної Америки, другі пустилися низше рівника і були першими білими людьми, що побачили береги Південної Америки та її прибережні острови. Між тими подорожними був італійський купець з Фльоренції, який називався Америго Веспучі.

Він приписував собі відбуття подорожі на полудне і написав лист про свої подорожі вкортці по повероті до Європи.

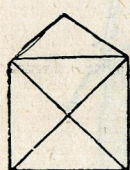
Той лист, описуючий дива країв близько того, що є тепер

Бразилією, був читаний з заінтересованням вченими тодішніх часів. І один з них, молодий німецький професор, що писав книжку про географію, піддав думку, аби четверту частину світа, яку відкрив Америго, назвати Америкою. Він писав: „Тому я не бачу, що може здержувати нас від названня цієї землі йменням її відкривця, Америго, чоловіка бистроумного. Америго — себто земля Америго, або Америка, — коли Європа й Азія обі одержали свої імена від жінок“.

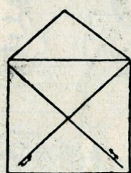
Назва Америка ввійшла в загальне уживання досить повільно: її уживали зразу на означення незаних земель „Нового Світа“ на полудні, а відтак надано її вже й для обох континентів. Тому Америка була названа майже цілком випадково іменем чоловіка, який хоч і був відкривцем в якійсь мірі, то мав претенсії до многих відкрить, на які ми маємо дуже мало доказів.

Та це ніщо: всі ми знаємо, хто був Колумб, але мало хто знає про купця з Фльоренції, Америго Веспучі, хоча два суходоли західної півкулі названі його йменням.

Рисунки одним почерком пера або олівця.

1.

1a

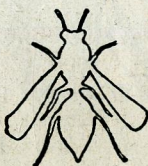
2.

3.

4

5.

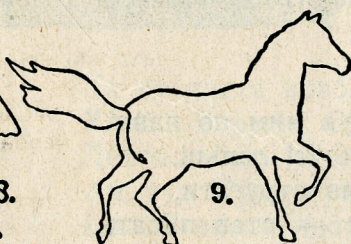
6.

7.

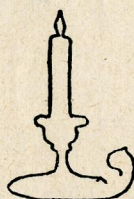
8.

9.

10

11.

Нарисуйте висше подані образки так, щоби не відривати пера, згл. олівця від рисунку аж доки його не скінчите.

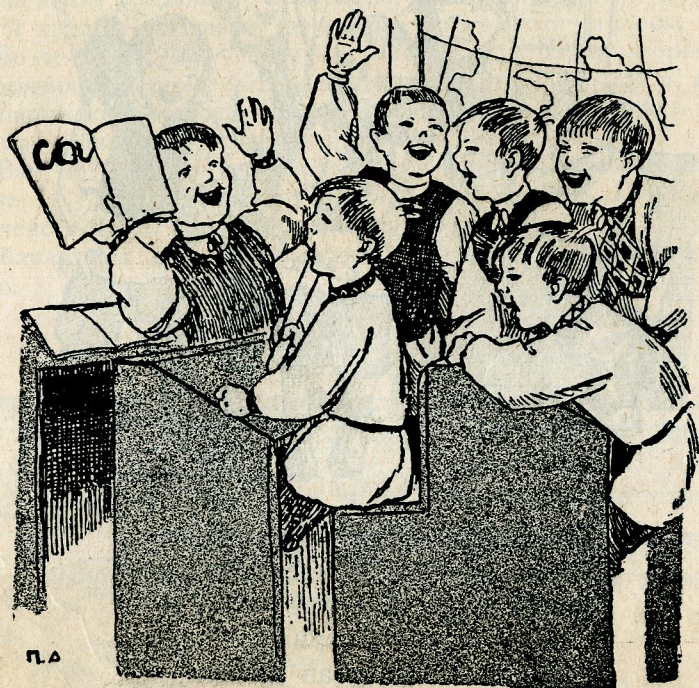
Стеців олівець.

Прийшов в школу школяр Стець,
Приніс новий олівець,
З напів метра завдовжки,
Той, що значуть ним дошки.
Та не мав чим застругати
Почав зубами глодати,
Бо задачу мав писати.

Відтак шарнув ним по лавці,
Аж здрожали усі пальці;
А як закінчив стругати,
Узяв сшиток — став писати.
Як потягнув „с-а, са“,
А воно — як ковбаса,
Таке грубе і велике,
Криве, страшне, гейби дике...

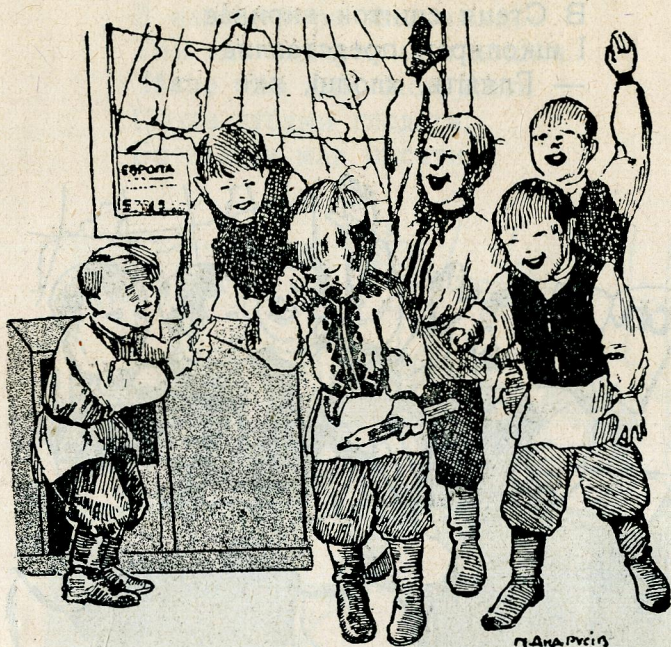
Стець на нього поглядає,
 Що робити — сам не знає;
 Стер би, радирки не має.
 Його сусід як те зочив,
 То зі сміху аж підскочив;
 В Стеця сшиток вириває
 І школярам представляє:
 — Глядіть, хлопці, яке „са“!

п.д

Та се чиста ковбаса!
 Хлопці в регіт, Стецько плаче,
 Дехто смієсь, інший скаче.
 Аж тут Юрко приступає
 І до Стецька промовляє:
 — Тобі-б, Стецю, за сю штуку
 Йти до різника в науку;
 В тебе є дар не писати,
 Лиш ковбаси виробляти!

Терпів се все бідний Стець,
А все через олівець —
Бо не знав, який купити,
Тому дався осмішити.

Та на другий день раненько
Стець до склепу йде скоренько,
Новий олівець купив,
Ножем його заострив,
Тай гарненько став писати,
Щоб ковбасником не стати.

Мих. Кумка.

Соняшні плями, се дуже глибокі ями.

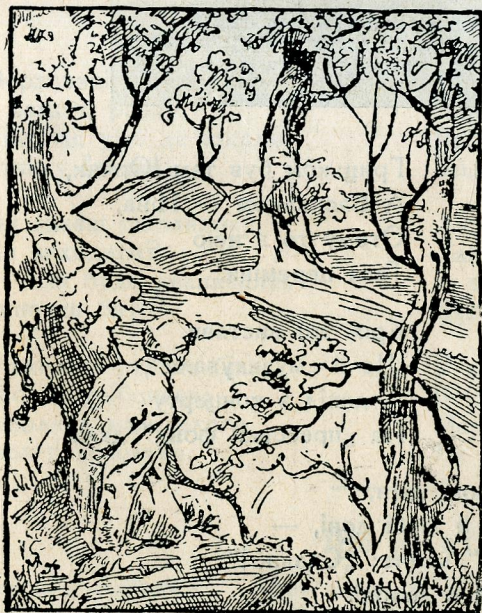
Сонце виглядає для голого ока, гейби велика огняна куля, яка світить ясно цілою своєю поверхнею. Розуміється, ви не можете глядіти прямо на сонце довше, як одну секунду, а хоч і глядите, то не побачите нічого, лише осліплюче ярке світло, а в додатку ще й поразите собі очі. Але колиб ви глянули на нього крізь телескоп, або крізь кусок затемненого скла, ви побачилиб, що на тій,

як вам здається, цілком ясній соняшній поверхні є якісь плями. Се є так звані соняшні плями. Вони виглядають гейби глибокі ями в сонці з кружляючими ognяними язиками, що порушуються бистро понад їх берегами.

Глибокі ями в сонці? Так, се є ями, і вони є такої безмірної величини, що найменші з них мають около 500 миль в промірі, а деякі доходять і до 50.000 миль вширш. І коли ви пригадаєте собі, що наша земля має около 8.000 миль в промірі, то ви вже відразу бачите, що вона дуже легко може вміститися в сю велику яму, тай ще осталоб багато вільного місця. А якби земля упала в ту яму, то і її й усіх нас постиглоб велике нещастя, бо і земля і все, що є на землі стопилосяб так скоро, як капля води на червоно розжареній кухні, і ми навіть не зналиб, що з нами сталося.

Бо сонце є ніщо інше, як маса зі страшенно горячих газів, так горячих, що вони світять від горяча, а ті язики, що їх видно, як вони оточують соняшні плями, се вдійсности величезна полумінь, що бухає з поверхні сонця вгору і поперек.

Вам не потрібно аж телескопа, а щоби бачити соняшні плями. Глядіть на сонце крізь стару фотографічну фільму, або крізь кусок закопченого скла. Коли умовини сприяючі, то побачите плями. Але коли бажаєте їх докладніше оглянути, на те потрібно вам мати телескоп.

Де подівся товариш?

У горячий час літний,
Шукаючи холодочку —
Два товариші пішли
В ліс спочати при струмочку.

Та згубився з них один,
Другий зажурився дуже —
Кличе, кличе на весь ліс:
— Де ти, де ти є, мій друже!

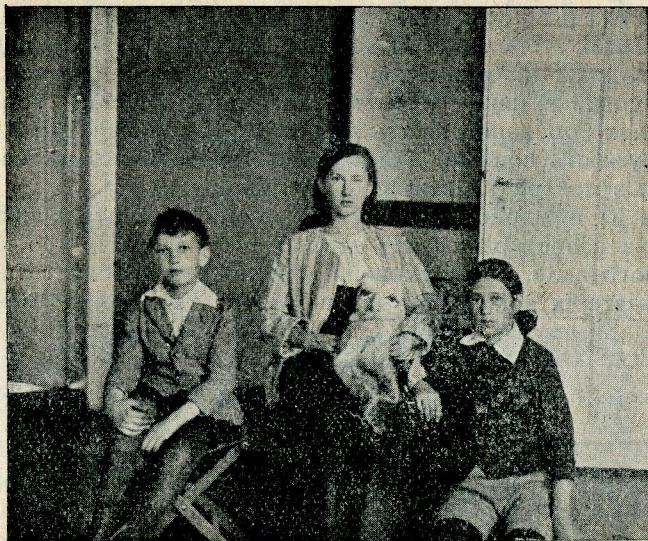
Поможіть йому усі
Товариша пошукати —
Він тут є, лиш зі всіх боків
Треба добре заглядати.

Я. Вільшенко.

Приятелі „Світика“.

З цими діточками
Ти познайомися:
Від ліва — Чопівські:
Юрчик і Оріся.

Праворуч засіла
Приятелька Ніна...
Чом в неї хлопча
Убрання тай міна?

Бо вони в тій хвилі
Давали виставу, —
„Рукавиці діда“*)
Вдались їм на славу.

Оріся ще маску
У руках тримає,
Вона — бачте — діда
Старенького грає!

Грицьком був там Юрчик,
А Васильком — Ніна,
Отому то з нею
Така переміна.

Крім тої вистави
Ще й „музикували“,
А дохід з концерту
На „пресовий фонд“ дали.

Це свідомі діти,
Синцьо й любі доні, —
„Світик“ кличе: „Славно!“
І плеше в долоні.

*) Сценічна картина: „Дідові рукавиці“ була надрукована в „Світику“ за рік 1927 на стор. 89-91.

Таблиця, крейда і губка.

Одного разу в шкільній салі таблиця, крейда і губка сперечалися між собою — хто з них найважливіший. Таблиця позирала гордо на всі сторони й говорила:

— Я є пані — а ви мої слуги! Ви мене красите, ви мене обмиваєте!

— Це неправда! — закликали разом крейда і губка.

— Я тут газдиня! — хвалилася крейда. — Я пишу на таблиці все, що лиш захочу! Я далеко мудріша від тої чорної таблиці. Я вмію писати, числити і рисувати!

— Не хвалися так, ти, круха крейдо! — закликала губка. — Я сильніша від вас обох. Хочби й уся таблиця була записана мудрощами крейди — я все те нараз зітру!

Сварка почала кріпшати, аж школярик, що прийшов перший до кляси мусів їх помирити. Він сказав:

— Ви всі три — мені служите! Кожда з вас однаку в мене вартість має. — По цих словах він узяв губку, змазав нею таблицю і написав крейдою так:

Ой, не вадься — але сміло,

Роби кожний своє діло!

(З читанки Б. Заклинського).

Школярські коломийки.

В Верховині сонце гріє
Від самого ранку,
Чи не час уже до школи,
Братчику Іванку!

А чи знаєш школярику,
Коли виходити?
Та — як буде дванайцята
Годиночка бити!

На школярі гунька біла,
Шапочка дрібонька;
У школяра маленького
Мудра головонька.

Ой, книжечко, читаночко,
Яка ти миленька,
Як у літі при роботі
Вода студенька.

Летить пташок понад дашок
Тай пісню співає,
А школярик наш миленький
Ще кращої знає.

У моєї сусідоньки
В коморі віконце,
Має сина школярика,
Як на небі сонце.

Б. З.

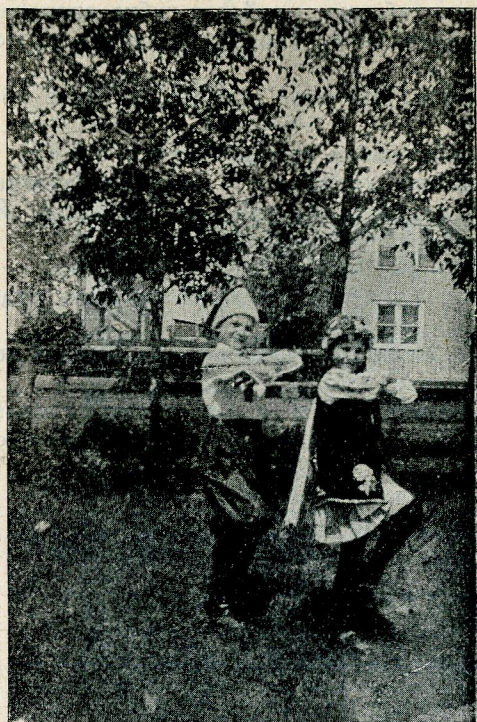
Що це є?

До сонця я подібний
Й сонце я люблю,
За сонцем повертаю
Я голову свою.

Стою стрункий, високий,
В зелених шатах я
І золотом прибрана
Головонька моя.

На кожній загороді
Ви бачили мене
І всі ви їли з мене
Насіннячко смачне.

Привіт з Канади.

Ой, що тото за козак,
Що спілв руки на гопак?
Ой, що то за дівчина,
Що цвите тут, як калина?

Коломийки гарно йдуть,
Козачка також утнуть,
Очко радістю ясніє,
Серце весело радіє.

Я вам скажу — той козак,
То дівчина, вбрана так!
Навіть з вами заложуся!
То Марковська є Гануся!

Друга — першої сестра,
Теж Гануся на імя —
Зветься Романовичівна,
А танцює як князівна.

А живуть на чужині,
У далекій стороні —
Аж за морем, у Канаді,
Але рідним танцям раді.

Рідним танцям і піснями,
Рідній мові і братам,
Бо це українські діти,
В чужім краю наші цвіти.

Шлють з Канади в рідний світ
Всім ровесницям привіт, —
Тож і ми їх привитаємо
І добра їм побажаймо!

Пісня школярика.

(Співається на ноту пісні: „На улиці скрипка грає“.)

Як то гарно дзвінок грає.
Як до школи нас скликає!

Пусти мене, моя мати,
З школярами мандрувати.

Бо в тій школі, як у раю,
Сидять діти, як цвіт в маю.

Сидять діти рядочками,
Та з новими книжечками.

Числять, пишуть і читають,
Ще й співаночки співають.

Дай-же, Боже, добру долю
В нашу землю, в рідну школу.

Там підемося всі вчили,
Бо ми чемні й пильні діти!

Марійка Підгірянка.

Загадки і ломиголовки.

Складова загадка (1 точка).

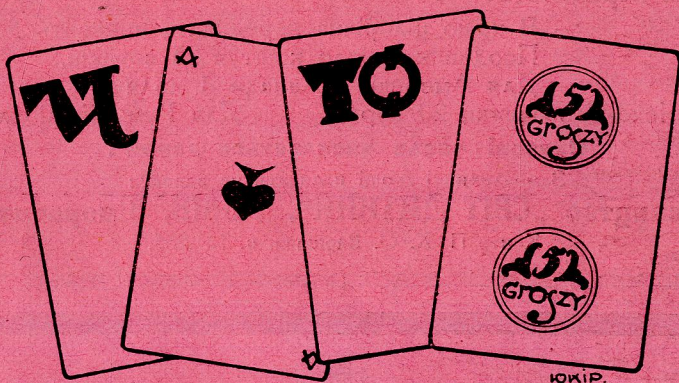
А, лик, тел, ор, луч, ле, ша, ко, ли, нас.

З поровкиданих 10 складів зложіть 6 слів, яких початкові й кінцеві букви. читані з гори вниз, дадуть школярський заклик.

Значіння висказів:

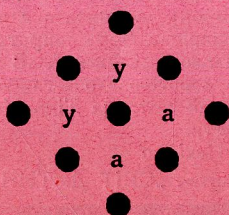
- 1) Носять школярі в зимі на шиї.
- 2) Великий баняк.
- 3) Хижі птиці.
- 4) Інакше: промінь.
- 5) Злучник.
- 6) Заіменник.

Ребус (1 точка).

Хрестикова загадка (1 точка).

(Улож. Т. В. Пеліх).

На місце точок дати букви: перший ряд шелестівку, другий дає назву звіряти, третій—рід риби, четвертий назву тварини, що живе в воді; пятий—шелестівку.

Доповнення букв (1 точка).

(Уложив Роман Лишак).

	о		а
	о		а
	о		а
	о		а

1. Має миш.
2. Має земля.
3. Має дерево.
4. Має рік.

Загадка в лабіринті (2 точки).

(Подала Дозя Канда).

☐	☐	☒	Хижа птиця.
☐	☒	☐	Довгий протяг часу
☐	☒	☐	Висказ при шахах.
☐	☒	☐	Водна животина.
☐	☒	☐	Числівник.
☐	☒	☐	Збір співаків.
☐	☒	☐	Змисл зору.
☐	☒	☐	Інакше: порядок.
☐	☒	☐	„ відгомін.
☐	☒	☐	Ріка на Україні.
☐	☒	☐	Пожиточна ростина
☐	☒	☐	Інакше: доли (взад).
☐	☒	☐	Основатель Київа.

Букви на місці хрестиків дадуть ім'я та назвисько визначного українського маляра, який недавно помер.

РОДИЧІ!

УЧИТЕЛІ!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„СВІТ ДИТИНИ“

ілюстрований журнал, який виходить у Львові від 1919 р. 2 рази на місяць в об'ємі 1 аркуша друку, під редакцією Михайла Таранька.

Умови передплати:

В краю цілорічна передплата виносить 5 зл.

Поодинокє число коштує 25 сотиків.

Для Америки й Канади 1 долар.

Для Чехо-Словаччини 20 корон.

Для Румунії 100 лєїв.

Оказові числа висилається даром!

Замовлення і гроші посилати на адресу:

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“, ЛЬВІВ, Зіморовича, 3.

Конто П. К. О. Варшава, ч. 151.285.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 3 серпня 1932, померла в місті Володимирі, на Волині, велика Прихильниця та довголітня Співробітниця „Світа Дитини“ бл. п. **ОЛЕНА ЗВОЙНИЦЬКА**, яка дуже любила українську дівчор тай писала для неї прегарні казочки, віршики, оповідання тощо. Полишила Вона сиротиною одну донечку, що є пильною читачкою і приятелькою „Світика“. В тому важкому горю, пересилає наше видавництво дею дорогого слова глибокого спочування малій Оленочці та її Татусєви. Нехай світляна Тінь Матусі і Дружини осінює завжди стежки їх дальшого життя.

Вічна Пам'ять праведному Духови Покійної!

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“.

ВІД ВИДАВНИЦТВА.

Отсим числом розпочинаємо XIV річник „Світа Дитини“. Всі наші дотеперішні передплатники, які вплатили на рік 1932 квоту 10 зл. — не потребують уже в тім році вплачувати нічого. Вони доплатять ще 1 золотий і будуть мати вирівнану передплату по конець червня 1933 року.

Всіх наших т. зв. „післяплатників“ і довжників прохаємо о вирівнання залеглостей у тій висоті, яка була подана на чекових складанках, які розіслала була наша Адміністрація в червні з 11-тим числом газетки.

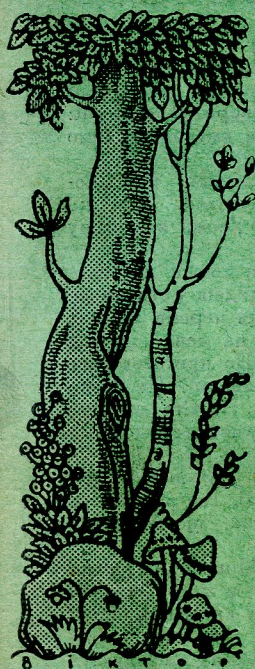
ВИДАВНИЦТВО.

СВІТ ДИТИНИ

ЧИСЛО 2.

ВЕРЕСЕНЬ

РІК 1932.

ЗМІСТ:

1. Наука — не мука!	17
2. Ливоскок	17
3. Як Ромчик став пластуном	19
4. Кашкетик	20
5. Хоче рости	21
6. Хлопчик і цап	22
7. Чиє телятко?	22
8. Як наш гурток прикрасив клясу	23
9. Діти одної мами	23
10. Полісся	24
11. Наша праця	25
12. Зі щоденника Славка Вірного	26
13. Всі вчимося англійської мови	27
14. Встань, дитино	28
15. Як бавився наш гурток	29
16. Хитрий Кольо	29
17. В як і журавель	30
18. Вгадав	30
19. Звідки береться дощ?	31
20. Школярська пісня	31
21. Мручко-невидючко 32, Сміховинка, Від Видавництва, Переписка з читача- ми. Загадки, Лист до «Світлика», Від Адміністрації.	

Ціна 25 сотиків.

Від Видавництва.

Сповняючи бажання всіх наших дотеперішних прихильників — повернуло видавництво до видавання газетки в меншій форматі. Щоби дати змогу поширення нашого журналика в як найширших кругах нашої суспільности — знижено ціну передплати на 50% т. зв. на половину. Ця зміна повинна заохотити всіх наших дотеперішних прихильників до пропаганди маленького „Світика“. Тому на цьому місці звертаємося з уклінним проханням до всіх тих осіб, які бажать допомогти нашому видавництву в теперішнім тяжкій його положенню, щоби подали нам помічну долоню, через масове приєднування нових передплатників.

На видаток 5 зл. на рік повинен спромогтися, для добра своєї дитини, навіть і найбідніший зарібник. Наколи зросте число передплатників — тоді знизимо ще передплату. Хто має добру волю — то зможе взяти по 5-10 примірників кожного числа до поодинокій розпродажі у своєму найближчому оточенні. На 25 сотиків за число „стягнеться“ навіть найбідніший. Видавництву залежить, щоби „Світик“ йшов до українських хат де є діти — м а с о в о. Тому дуже просимо всіх людей доброї волі, щоби допомогли нам у цьому напрямі через розведення кольпортажі поодиноких чисел газетки. Всім, що забажають це діло перевести в життя, вислатимемо бажану кількість примірників до розпродажі. Дуже просимо о невідкавання нашому прохання.

ВИДАВНИЦТВО „СВІТ ДИТИНИ“.

ПЕРЕПИСКА З ЧИТАЧАМИ.

Ромчик Гаук у Варяжі: Твоя дописочка на переказі „отворила“ мені очі: чому то забула про мене Мирося! А коли так — то відтепер ми вже обоє будемо тримати „штаму“ і на Миросю навіть не зиркнемо. Правда?

Святослав Долинський у Ужгороді: Уложений Тобою віршик про „Горівку“ не надається для мене, бо він для читачів був би незрозумілий. Діти не пють горівки і тому не розуміють, які шкоди вона заподіває. Уложи яку гарну загадочку, то надрукую її дуже радо.

Олесь Клюфас у Перемишлі: Я бавив цього року трохи довше на вакаціях — тому припіздився з приходом до всіх моїх друзів. Чек найдеш у тім числі. Пришли ним 5 зл., а будеш мати заплачену передплату по конець червня 1933.

Орися і Юрчик Чопівські в Катовицях: Не гнівайтесь на мене, що так пізно відписую, але хотів Вам передше зробити несподіванку. Що приготуєте на сьогоднішнє Різдво? Може заграєте „В святу ніч“ — О. Звонницької? Це гарна картинка. За даток на „пресовий фонд“ — сердешна Вам дяка. Пишіть до мене частіше, Нінку поздоровіть від мене. Нехай і вона завжди на листі теж допише кілька слів до мене! Здорові були!

Оленка Чмеликівна в Чертежі: Буду старатися давати більше загадок географічних і складових, замість візитівок. Я знаю, що складові, географічні та історичні загадки дуже причиняються до поглиблення знання тих, що їх розв'язують і тому добираю їх як найбільше.

Микола Палюк у Сколі: Не гнівайся на мене, любий Микольцю, що не відповів я Твого попереднього листа. Сталося це через недогляд з мого боку. Я видно переочив, у листі з розв'язками, Твій запит у справі добору книжечок. Тому напиши мені про це ще раз. Як провів вакації на селі у бабці? Чи ловив рибки в Стрию? Олесь певно мусів глядіти за пригодами? Він певно бажав наслідувати „Чистенького“? Дуже втішився вісткою, що Ти одержав гарне свідоцтво. В шестій класі заложі гурток прихильників „Світика“ і старайся, щоби кожний в класі одержував газетку. Я буду посилати на Твої руки відповідну кількість примірників.

ЖЕРТВИ.

Для Гуцулів: Богданко Палюк з Ярнугів 2 зл.

Наука — не мука!

Вже зачалася наука!
Пильним дітям — це не мука,
Лиш лінивим це тягар, —
А всім чемним — скажу сміло
Це завжди приємне діло,
Благодать і Божий дар!

Щось нове щодня пізнати,
Щось цікаве прочитати —
Про світ Божий і людей,
Це є дуже важна справа
І за те всім пильним слава —
Знає це й школяр малий!?

Щоб нового щось навчитись,
Варто трохи й потрудитись,
Це святий і чесний труд:
Як незнане щось пізнаю,
То неначе підростаю,
І радіє моя груди!

Як нового щось навчуся,
То немов до сонця пнуся,
Набирає світла ум;
А хто школи з нас не любить,
Той себе у пільмі губить,
Той сліпий, а в мозгу шум!

Гей, охочо до науки
Прикладаймо свої руки,
Щоб у світлі нам рости!
Нумо в мудрости зростати,
Щастя-долі добувати,
Любі сестри і брати!

Олег Підгірський.

Линвоскок.

До малого містечка заїхав цирк.
З усіх доси невиданих циркових штук найбільше сподобалися хлопцям линвоскоки.

По відїзді цирку Остап приніс до саду всі шнури, що були розіпняті на горищу для вішання білля. Довго мозолився з товаришами заки позатягали їх від дерева до дерева. А тоді за проводом Остапа давай наслідувати линвоскоків.

Порозбивали собі носи, позрушували кости, повибивали зуби, але ходити по линві ані руш.

Лише Остап туй-туй бувби став ливоскоком. Вже зробив один крок, але при другім злетів стрімголов аж земля задудніла.

Упав і не встає. Перелякані хлопці розбіглися домів, а Остап переležав зімлілий з годину.

Щасливим случаем бабуся вийшла на горище вішати поפרане білля. Побачивши, що нема шнурів, зараз догадалася, що це Остапова справка. Шукаючи за ними найшла й Остапа, який вправді вже був очуняв, але головою повернути не міг.

Протягом трьох неділь носив Остап скривлену голову, але не зважаючи на це гордився, що був ливоскоком. А всі товариші забави потверджували це з переконанням.

Іванна Блажкевичева.

Як Ромчик став пластуном.

(Дальше).

4. Мамине оповідання.

— Любий сину, — каже мати,
Мушиш добре пам'ятати,
Що три правди є на світі —
Знати їх повинні й діти!
Перша правда: Яко мога,
Пам'ятати все про Бога,
Всюди і на кождім кроці,
Мати Бога все на оці!

Друга правда: Чесно жити,
Рідний нарід свій любити!
Рідний нарід і край рідний
Все любви твоєї гідний!
Третя правда: Працювати,
Своїм ближнім помагати!
Як тим правдам будеш вірний,
Українець ти примірний!

5. Пластунські заповіді.

— А чи знаєш, любий сину,
Хто так робить без упину?
Пластуни так поступають!
Бога в серці завжди мають;
Вміють рідний край любити,
Для народу вміють жити; —
Своїм ближнім помагають,
Всім на поміч поспішають;
Всяку кривду все касують;
Люблять родичів, шанують;
Лиш добро усюди творять,
А неправди не говорять.
Всі живуть з собою дружно,
На ворога йдуть сміло й мужно,
Лиш по правді жити знають,
А неправду все карають.

— Та щоби так поступати,
Мусять тіло гартувати,
Мусять серце насталити,
Вчаться скромно й просто жи-
Люблять сонце і свободу, [ти.
Поле, ліс і всю природу,
Там і днюють і ночують,
Там шатра собі будують,
Ясну ватру розкладають,
Красні пісні все співають,
Або роблять різні вправи,
Гарні штуки і забави. —
Вміють і самі варити
Прості страви знамениті, —
Всі живуть, як та родина,
Згідна, вірна і єдина.

(Дальше буде).

Кождий повинен брати по кілька чисел
»СВІТИКА« до розпродажі між знакомими!

Кашкетик.

I.

Дуже тішився Матвійко новим кашкетиком, якого йому купив батько в місті. Вже ціла вулиця знала про його обнову. Навіть у сні він бачив свій кашкетик. — Але Матвійко був збиточний хлопець. Матери він не слухав та все робив, як сам хотів, і через це трохи не позбувся кашкетика.

— Матвійку, ходімо у Паньків садок. Там дуже добрі сливи! — намовляли його одного вересневого дня хлопці-товариші.

Матвійко знав, що старий Панько може завдати доброго прохухана, як-що спіймає когонебудь у саді.

— Не хочу! — відповів він.

— Чому? Ходімо.

— Боюся! Панько битиме.

— Битиме? Хай перше спіймає.

— Але-ж і мама розгніваються за це, — доводив Матвійко товаришам.

— А мама не знатиме! Хто їй скаже? Ходімо тай годі! — в-одно говорили хлопці.

По надумі Матвійко згодився. Пішли крадьком долиною, ховаючись у буряках. Ось вони вже рвуть сливи, аж гілля тріщить: хрась, хрась... Але й Панько не дармує. Добре пильнує свого саду. Вже зачув хлопців і нишком, як кіт до мишей, зближається до них поміж деревами.

— Ах, ви-ж бісові діти!.. — нараз зачулося зблизка.

Мов горобці порснули збиточники в розтіч. Де-хто з них шелеснув у буряни, а Матвійко з переляку побіг в інший бік. Надбіг на якусь колоду, що лежала йому на дорозі, зашпортнувся за неї і впав до долу, аж кашкет злетів з голови.

— Ось я-ж тобі, харцизяко!.. — гукав Панько, наздоганяючи його. Матвійко перестрашено скрикнув і зі всієї сили побіг далі, залишивши Панькови свій кашкетик.

II.

— Татко битимуть за кашкета! — хлипав Матвійко, втираючи на очах сльози. Хлопці стояли серед вулиці понуреними.

— А чому не втікав з нами? — сказав докірливо один з них, та Матвійка це не врадувало.

— Хай мені присниться чортяка, як я не дістану кашкета! — сказав по надумі Юрко Палієнко, який був найзавзятіший з усіх хлопців.

Ов! Як-же ти його дістанеш? — зацікавилися всі нараз.

— Це вже я знаю, як дістану! — відповів Палієнко поважно, — але мусите робити те, що я вам казатиму.

— Добре, кажи! — загомоніли хлопці.

Тоді Палієнко, як справжній ватажок, почав наказувати:

— Всім вам треба знову підкрастися до слив. Кахикайте там,

щоб Панько вас зачув. Коли-ж він бігтиме за вами — заманіть його аж у долину. А я тимчасом буду робити своє діло. Ти-ж, Матвійку, чекай на нас тут на вулиці.

III.

— Кахи, кахи! — зачулось біля слив.

Старому Панькови аж кров приплила до лиця з пересердя.

— Ох, ці-ж мені харцизяки... Знову біля слив. Я-ж вам!.. — і, вхопивши костура, він попрямував у глибину садка.

„Харцизяки“, побачивши його, не поспішаючи, подалися в долину.

Панько біг за ними, гукаючи на них та погрожуючи костуром: „Я вас!..“

А Юрко Палієнко тимчасом, мов заяць, перескочив через паркан, заскочив до Панькового куріня та почав нищпорити навколо. Ось побачив на кілочку Матвійків кашкетик, вхопив його й прожогом вискочив з куріня, а далі й на вулицю.

За хвилину хлопці гомоніли між собою.

— Як-же це ти дістав кашкета? — питалися всі Юрка.

Юрко поважно відповів:

— Це вже моє діло.

— Хе, вже й говорити не хочеш. Наче справді отаман який!

— Отаман чи не отаман, та кашкетика таки я дістав.

Товариство не задоволилося такою його відповіддю, але Матвійко з пошаною та з подякою дивився на Палієнка.

— А присяй-бо, ти таки отаман! — промовив він, сміло дивлячись йому в очі.

Юрко лиш задоволено всміхнувся.

Ів. Яремський.

Хоче рости.

Малий Юрчик з лопаткою
На город закрався
Й по коліна між квітками
В землю закопався.

А тимчасом до городу

Вийшла його мати:

— Що ти робиш, Юрасику? —

Почала питати.

А Юрасик відказує:

— Та нічого, ненько!

Я посадив себе в землю,

Щоб рости скоренько!

Мих. Кумка.

Тепер 1 число „Світика“ коштує лиш 25 сотиків!

— тому й найбільшій може собі його купити!

Вільгельм Куртман.

Хлопчик і цап.

Був раз хлопчик, що волів їсти ніж читати, думав радше про горіхи ніж про науку; тому люди назвали його „лінтюгою“. Але це дуже розсердило його й він подумав собі: „Стривайте, покажу вам усім, який я пильний!“ Він узяв читанку тай пішов на дорогу.

На дорозі лежав грубий пень і хлопчик сів собі на нього. Туди мусіли переходити всі люди. Хлопчик узяв книжку на коліна, але держав її навиворіт так, що всі букви були обернені догори ногами. Осьтак сидів хлопчик, зазирає у книжку й ногами колихав. Але незабаром почав куняти й покикувати головою, бо... вже заснув.

Хто йде попри пліт, яким довкруги обведений сад? — То веселий гарцівник і бадьорий сміхун, цап, що добре вивчив свою роботу головою та міряється нею з кожним, бо його роги великі, а його лоб твердий. Він підходить до хлопчика, що спить аж хропе, й бачить, як той киває головою. „Гей“, — думає він, — „ти до мене так? Але-ж я дуже радо!“ Цап тупає передніми ногами й відступає кілька кроків назад. Хлопчик дальше киває головою. „Зараз!“ — говорить цап до себе в думці, розганяється, стає дуба на задніх ногах, тай тарак! дає штурханця. Цап бе в голову хлопчика, хлопчик спадає з пня взад, а книжка летить наче з праші, високо в повітря!

З голосним плачем схоплюється хлопчик і жене додому. Якщо він не взяв собі ніякої букви до голови, то дістав натомісць за це порядного гудза на ній.

А цап стоїть на дорозі, здивований легкою побідою, та жде, чи знову не прийде хлопчик, що нічого не вчить-ся й потім засипляє на дорозі.

Переклала з німецької мови: *Ориця Ставнича.*

Чиє телятко?

У містечку по вулиці
Корова ходила,
Ще й до того за собою
Телятко водила.

Але сторож безпеченства
Туди нагодився,
І прохід мами з дочкою
Скоро закінчився.

Як на теє, школярики
Вибігли зі школи,
Прилучились до походу
Та й ідуть поволи.

Викрикують, погейкують,
Раді, ані слова,
І ні один не питає —
Чия то корова?

Але сторож безпеченства
Знать охоту має:

— Чия-б це була корова? —
Школярів питає.

На те один одізвався:
Трудно угадати!
Та зате, чие телятко,
Можу вам сказати.

— Гарно, хлопче! І це добре!
Мені й цього стане!
Ну чие-ж оце телятко?
— Коровине, пане!

Т. Дмитренко.

Як нащ гурток прикрасив клясу.

Минулого четверга, коли ми прийшли до школи, каже Славця:

— Дивіться, яка наша кляса вбога і непристроєна! А я чула, що має приїхати пан інспектор! І нашої пані вчительці бу-
лоби приємно, якби ми прикрасили нашу шкільну салю.

— Прикрасім її! — сказав Петрусь. —

— Ми всі поможемо! — озвалися інші. — Але як і що ро-
бити?

— Я вам скажу! — говорить Славця. — Купимо сірого па-
перу і потнемо його на широкі 25-центиметрові паси. Їх попри-
пинаємо здовж стін до висоти наших голов. Потім підемо в поле,
в город або в ліс і назбираємо сухого листя: жовтого, зеленого,
червоного, бронзового. Зробимо кляйстру з житної муки і попри-
ліплюємо листки на папері, тай уложимо в гарні взори.

— То буде красно! — тішилася Катруся. — А потім візьме-
мо глиняний збанок, нарвемо сухих трав, остів, вересу і ялини
та зробимо китицю і вложимо в збанок. Поставимо на столику,
на шафі або на вікні.

— І ще купимо білої бібулки. склеїмо кілька аркушів і по-
витаємо взори і зубці. Будуть гарні занавіски до вікон.

А в мене є дома гарні вазонки, я вірву кілька гільців і
посаджу в вазониках і дам до нашої кляси! — докінчила Славця.

По науці ми метнулися до роботи і за кілька годин кляса
була як не та. Пані вчителька похвалила нас за те і ми рішили,
тримати нашу клясу завжди в таких порядку. (Г. Р.)

Діти одної мами.

Учитель казав дітям написати задачу на тему: „Мама“. По пере-
гляненню зшитків учитель каже:

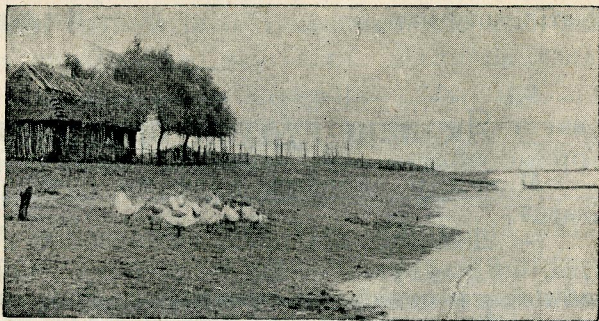
— Петрусю, ти маєш таку саму задачу, як Лесь!

Петрусь: — А бо, прошу пана учителя, я і Лесь маємо ту
саму маму!

Полісся.

Юрко мешкає в гірському селі, в Карпатах, вчиться в рідній школі, яку утримує Круг „Рідної Школи“ їхнього села. Любить свої гори за їх долини з бистрими струмками, за буйні ліси, за дикі скелі. Здавалося йому не раз, що не мігби жити без них.

Одного разу вчителька принесла на лекцію книжку з гарними образами й почала оповідати дітям про таку частину нашого рідного краю, де гір нема, де нема навіть горбків, а тільки вигнута посередині низинна рівнина. Починається вона на північній Волині й тягнеться далі на північ, аж до сусідньої

Пісковий беріг над Стоходом.

нам Білоруси й зоветься Полісся.

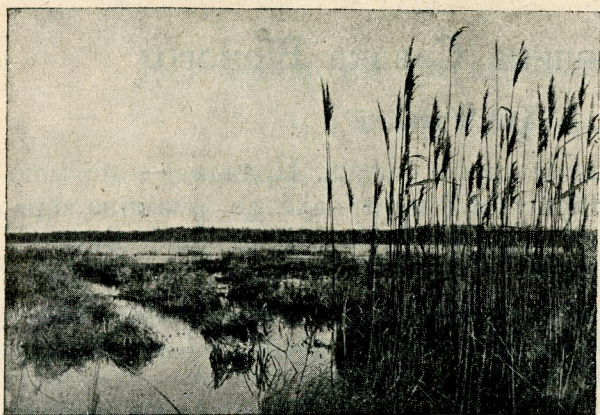
Величезні простори цієї землі заняті болотами, багнами, які ніколи не висихають, а на весні заливаються водою, як море. Траву, яка росте на болотах по доступніших місцях, косять літом, су-

Копиці сiна на мочарах.

шать і складають у стіжки, а забирають тільки зимою.

Ріки Полісся — Мухавець і Припять течуть спокійно, не так, як гірські потоки. Дивишся на воду тих рік і здається — ніби вона не тече, а стоїть на місці; не так, як у горах.

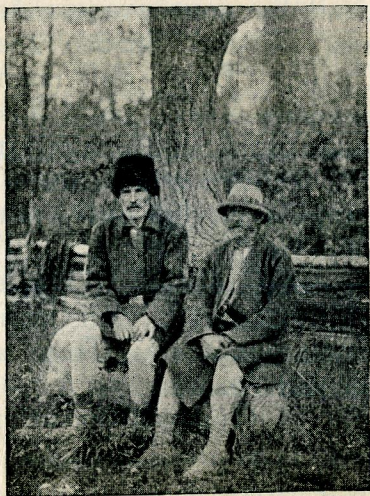

Озеро Окуніно на Поліссі.

го врожаю він недає. Поліські села поспритулювались на вищих місцях. Є такі села на Поліссі, до яких можна дістатися тільки човном, бо кругом них вода й широчезні багнища.

Живуть на Поліссі Українці, які займаються рільництвом, скотарством, рибальством та наймаються на роботи при вирубі лісів, випалюють даревляний вугіль і продають його по містах.

Найбільші міста на Поліссі: Бересть, Кобринь, Дрогичин, Пінськ, Лунинець, Столин, Сарни, Камінь-Коширський і Ковель.

Типи Поліщуків.

Наша праця.

(Гуртова деклямація).

Із українських діток
Невеличкий наш гурток
Сходимося тут щодень
Для забави і пісень.
Для розради і науки
Пізнаєм тут різні штуки:
Як до такту нам ходити,
Гарно вірші говорити.

Як вдягатись, митись, їсти,
Як при людях чемно сісти,
Як кожного привитати,
Як на „позір“ струнко стати.
А як всі пізнаєм штуки,
Тоді візьмем молот в руки
І підєм ламати скали,
Що до сонця шлях заслали.

А. Вак.

Зі щоденника Славка Вірного.

1. Хто я такий ?

Я хлопець-одинак у свого батька. Правда — ще маю сестричку Галю, старшу від мене, але це „мамина одиначка“. Бувало, татко кажуть: „Ти мій одинак! Вважай, не завдавай мені встиду!“ А подібно говорить мати до Галі. Але і батько і мати однаково люблять і мене і Галю.

Я маю 11 літ і ходжу до пятої кляси, а Галя має 13 літ і є вже в другій клясі гімназіяльній.

Я люблю свою сестричку і радо йду разом з нею на прохід; разом читаємо і разом бавимося. Тільки одно мене журить: татко і мама кажуть, що я повинен слухати Галі! Бо вона старша й розумніша. То цікаве! Яка мені там старша! Всього два роки! А розумніша? Не знаю! Правда! Вона вміє застелити ліжко, вміє зробити чай, а навіть каву, дещо й зварить уже і сухарики зсмажить такі, що й мені смакують. Але це її діло. Вона дівчина і хоче бути господинею. Та вона не має поняття про копаний мяч, не вміє грати в шахи і не хоче дивитися на лещети.

Але нічого! Я вже маю товариша! Вуйків Данко. Це мій ровесник, син маминого брата, що є священиком у недалеких селі. Тому місяць приїхав Данко до нас і мій батько сказав:

— Славцю! Маєш товариша. Це властиво твій перший братчик. Бін буде в нас мешкати і разом з тобою буде ходити до школи, бо в їх селі нема пятої кляси. Будь для нього добрий і вважай на нього, бо він не знає міста.

Ну, я дуже втішився, що маю товариша в хаті. Ми в кождім разі маємо більше розуму, як одна Галя, і може вже не буду потребувати слухати її. (Дальше буде).

Миронко (при касі на двірці): — Прошу білет до Перемишля!

Урядник: — Котра кляса?

Миронко (дуже гордо): — Четверга А!

Поглянь уважно на верх окладинки!

Сли на адресі найдеш якусь цифру — чорнилом дописану — це висота Твоєї залеглости!

Всі вчимося англійської мови!

1. Гість із Америки.

Вуйко Славко мав у місті Б. просторий дім, було де приміститися, то свояки вуйка Славка давали до нього дітей на станцію. Тож усе там було гамірно, бо мав вуйко й своїх дітей: Ярка, Ромка, Нусю, Олю та наймолодшого Славчика.

А в цьому році новина! Приїхав із Америки Юрчик Бігун. Його батечко, стрийний брат вуйка Славка, давненько вже виїхав був до Америки та поселився в такій околиці, де зовсім не було Українців, не було й української школи. Тож Юрчик, як доріс до шкільного віку, мусів ходити в англійську школу. А й Юрчикова ненечка була Англійка й не вміла говорити по українськи.

І вийшло так, що Юрчик умів добре говорити по англійськи, а по українськи говорив дуже слабо. Щоб Юрчик навчився добре рідної мови, прислав його батько в Галичину до брата, себто до вуйка Славка. Хоч Юрчик в Америці скінчив другу клясу вселюдної школи, то тут записав його вуйко знов до другої кляси.

Діти, що були в вуйка Славка, дуже дивувалися, що Юрчик так смішно говорить по українськи, та вуйко Славко сказав на це:

— Нема тут нічого дивного. Ходив до англійської школи, говорив тільки з Англійцями, то як може добре говорити по українськи! Добре, що на чужині хоч так навчився по українськи, а то буває, що не один, як попаде між чужих людей, зівсім забуде рідну мову. Та Юрчик, як буде ходити до української школи, навчиться добре говорити по українськи.

А котресь із дітей каже:

— То буде знати більше мов, бо тут навчиться крім української мови ще й польської, а пізніше й німецької, а англійську вже знає.

— А вжеж! — відповів вуйко Славко. — І добре вийде на цьому, бо хто знає більше мов, цей скоріше дасть собі раду в світі. От, добре булоб діти, якби ви використали цю нагоду, що Юрчик говорить по англійськи й при його помочі й собі вчилися англійської мови. Англійська мова світова, говорять нею не тільки в Англії, а як бачите в цілій північній Америці, а також в Австралії та в Індіях і в інших кольоніях Англії тай якто кажуть: із англійською мовою можна цілий світ перейти.

В дітей очі засвітилися.

— Я буду вчитися англійської мови! — закликав найстарший вуйків син Ярکو, учень третьої гімназійної.

А Нуся, учениця другої гімназійної кляси й собі:

— Я також хочу вчитися!

А найменшенький Славчик, який доперва за рік мав іти в школу й собі заговорив:

— Я також, я також!

А тоді всі діти й ті, що були в вуйка на станції, як в один голос:

— Ми всі, будемо вчитися англійської мови!

На це каже вуйко Славко:

— Дуже мене тішить, що ви охочі вчитися англійської мови. Добре, будемо вчитися. Зачнемо за кілька днів. А щоб вам ця наука була й приємна, то я напишу для вас казочку по англійськи й ми з цієї казочки будемо вчитися англійської мови.

Вуйко Славко був за молоду також в Америці, був і в Англії, то знав добре англійську мову, а був він і письменник тай писав повісти й різні оповідання.

Діти дуже цим зраділи.

— Ах, це буде гарно! — закликала Оля, учениця четвертої класи вселюдної школи, що дуже любила казки.

Вуйко закінчив:

— Так, значить, за кілька днів зачинаємо науку. Всі вчимося англійської мови! — сказав із притиском.

Антін Лотоцький.

Встань, дитино...

I.

Встань, дитино, йди на ниву,
Там побачиш різні дива:
Там під небом нашим ясным
Поле вкрилось збіжем красним,
Там повно всього.

Там працює пильно, важко,
Хлібороб наш, моя пташко;
Як побачиш тії труди
Наповняться твої груди
Любовю до нього!

II.

Вчися ти, дитино моя,
Що то ясна, остра зброя,
Та зброя юнацька!
Не з заліза ані стали,
Що її колись кували
Лицарі козацькі!
Але чиста і ретельна
Зброя духа несмертельна,
Що все побіджає!
А ще краща, як зі злата,
Бо то чесність і охота,
Що душу вкрашає!
Як побачиш іскру ясну,

Що бє бистро із ковала,
Як побачиш руку пильну,
Що лінивства ще не знала, —
Як побачиш піт краплистий
На чолі людини,
То шануй той труд, ту працю,
Кождої хвилини,
Бо на праці й на охоті
Світ стоїть, о, діти злоті!
Пощануй, дитино моя,
В зерні — ті жнива будучі,
В сотику — ті міліони,
В краплі — ріки ті ревучі!

В кожній думці — діло сміле,
В хвильці — життєві цілі, —
В собі-ж пошануй, мій сину,
Будучу людину!

За М. Конопніцкою — Ю. І.

Як бавився наш гурток?

Минулої неділі ми бавилися в школу. Петрусь був учителем, а ми всі школярами. Петрусь закладав собі на ніс таткові окуляри, руки клав назад себе і з поважною міною „викладав“ нам свою мудрість. Викликав кожного з нас, питав, хвалив, ганив, часом і видалював з кляси або за кару не дозволяв їсти обіду, — ставляв у куті. казав клячати або записував „двійки“. А ми вдавали, що дуже його боїмося, а Катруся навіть нібито плакала, але так добре вдавала, що ми думали, що вона справді плаче! З неї буде якась артистка!

Ця забава принесла нам користь, бо ми пригадували собі неодноразово, що вже давно забули, і воно в пам'яті краще закріплювалося.

Коли Петрусь утомився, вибрали Марійку учителькою. Вона поважно сіла за стіл, а Петрусь став звичайним школярем. Але їй якось не йшло. Коли стала питати Катруся, то показалося, що Катруся-школярка вміє більше від Марійки-учительки. Тому Марійка зараз відступила Катрусі свою „посаду“.

А скільки потіхи було, коли мене вибрали інспектором! Я вдягнув татів плащ і капелюх і поражно ввійшов до кляси. Катруся чемно відклонила мені, а всі діти встали і сказали: „Слава Ісусу Христу!“

Я питав школярів і потім сказав:

— Бачу, що вчитеся пильно і багато вмієте. Будьте за це вдячні своїй пані учительці і слухайте її!

Спробуйте і ви такої забави. Але не вільно сміятися!

Данилко Восьмиліток.

Хитрий Кольо.

Кольо йде до skleпу і каже:

— Добрийдень, пане Думин! Потребую багато різних річей. Прошу писати: 3 фунти муки, 4 і пів кіля цукру, 12 дека кави, 5 і пів дека чаю, 80 грамів родзинків, чверть фунта мучки цукрової, 2 кілю соли, чверть кілю масла. Вже написали? Прошу, кільки те все буде важити?

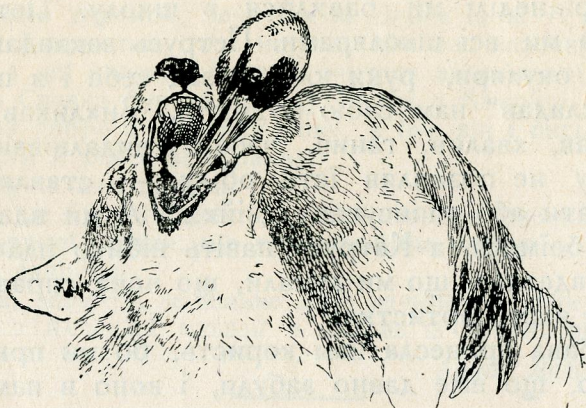
Купець рахує й рахує, врешті каже:

— То всьо буде важити 8 кілю 63 дека. Чи маю це відіслати твоїй мамі?

Кольо: — О, ні! Ми лише мали таку рахункову задачу, і я не міг собі з нею дати ради!

Вовк і журавель.

(З байок Івана Крилова).

Що вовк прожора — всякий знає,
Вовк при своїй їді
Ніколи костей не кидає —
За те один знайшовся у біді:
Раз кісткою він мало не вдавився.
Вовк стогне, виє і ногами бе,
Ось-ось, загибель надійде!
На щастя звідкись журавель
[з'явився,
А вовк йому хвостом дає знаки:
— Журавлику! Помилуй! По-
[можи!
Запхав наш птах свій дзьоб
у вовчу пащу,

Кість витягнув і вдалось вовка
[вратувати, —
За те жадає птах заплати..
— Жартуєш! — крикнув вовк-
[ледащо.
— Тобі платити? Ах, ти не-
[обачний!
Таж ти мені повинен бути
[вдячний,
Що я тобі позволив, пане брате,
Свій дзьоб із мого горла взяти!
Іди, крилачу, скоро забирайся,
Й мені на очі вже не попадайся!..

Вгадав.

Батько: Скажи мені, Данку, хто є найбільший лінох у вашій класі?

Данко: Я не знаю?!

Батько: Чому не знаєш? Скажи мені: хто в класі сидить спокійно і не робить нічого в часі, коли інші пишуть, або читають?

Данко: Ага! Вже знаю! Це наш пан учитель!

Наколи не мавш чека, то можеш купити чистий блянкет
у кождім почтовім уряді і дописати число: **151.285.**

Звідки береться дощ?

Грицуньо має бабусю і дуже її любить. Бо хто не любить своєї бабуні? Вона гладить Грицуня по головці, чеше його, мие, зашиває діри в штанях і каже гарні байочки.

Але бабуся має ревматизм і часто жаліється, що її болять кісточки, особливо, коли має падати дощ і повітря стає вогке. Тому Грицуньо ще більше любить бабусю.

Грицуньо нині перший раз пішов до школи. Чувся між дітьми дуже добре. Підчас науки вважав, а на перерві скавав і галасував.

На годині природи пан учитель запитав:

— Хто з вас знає, звідки береться дощ?

Грицуньо встав і сказав голосно:

— Я знаю, прошу пана!

— Ну, звідки?

— З кісточок моєї бабуні!

Ціла класа вибухла сміхом і реготом, але Грицуньо говорив дальше зовсім поважно:

— Прецінь я нераз чую, як моя бабуня каже: „Ой, Гриньку, чую нині дощик у своїх кісточках!..“

За Я. Поразінською — Ю. І.

Школярська пісня.

(Співається на ноту пісні: „Ой, піду я до млина, до млина“).

Ой, підемо у гай, у діброву,
Там веде ліс таємну розмову;
Там поляна ясна, там то шу-
[мить сосна,
Та то, діти, соловій, сірий
[в листю чародій!

Шумить сосна, шелестить
[ліщина,
Там співає й найменша пташина;
Там поляна ясна, там то шу-
[мить сосна,
Там то, діти, соловій, роздзво-
[нився чародій!

Шумить сосна і струнка смерека,
Гомін в лісі зблизька і здалека;
Там поляна ясна, там то шу-
[мить сосна,
Там зазуля й соловій, сірий
[в листю чародій!

Ку, ку, ку, ку по лісі лунає —
Хто з вас, діти, зазульки не
[знає?
Он поляна ясна, там то шумить
[сосна,
Соловій, зазуля й кіс роз-
[дзвонились на весь ліс.
А. Вак.

ЗАБАВИ

Мручко-Невидючко.

Діти стають в колесо, а по середині кола стає один з зав'язаними очима. Другий товариш стає коло нього і є його провідником. Відтак усі ходять довкола »Мручка« й провідника і разом деклямують:

»Серед кола Невидючко,
Серед кола бідний Мручко,
Він небачить, тож його
Не боїться з нас ніхто!
Ой, ти, Мручку, уважай,
Чий то голос, пізнавай, —
Як пізнаєш, вийдеш з кола,
А тепер ходи довкола!«

Тепер всі мовкнуть. Провідник водить »Мручка« довкола і стає перед кожним та питає:

— Хто ти? — той не відповідає виразно, тільки мурчить: »гм! гм!..« »Мручко« мусить відгадати, хто це є. Коли вгадає, то стає на місце того, що зрадився завиразним голосом, а той іде на місце »Мручка« і забава продовжується. Колиж не вгадає, то провідник веде його далше, до іншого, і так водить, аж доки не вгадає

СМІХОВИНКА.

На годині природи каже учитель в 5 класі Срулькови Циферблятови описати сову. Запитаний Срулько описує: сова є грабіжним птахом, бо має дуже сильні кігті...

Добре! — каже учитель, — а коли вона жирує?

Срулько глядить здивовано на учителя і мовчить.

Учитель: — Не знаєш? Ну, то сідай! Мавш недостаточно!

— Я знаю, прошу пана, що мій тато лише жирує векслі, але щоби сова жирувала — то я цього досі не знав!

Наколи кожний читач(ка) розпродасть бодай 4 числа по 25 сотиків, то слідуочі числа будуть вже дешевші!

Загадки.

Складова загадка (2 точки).

(Уложив Мирослав Бих).

Ель, нель, За, ри, кан, Хо, зен, лі, Ру, ба, ту, бан, тер, бус, брус, Ан, ки, за, ар, вов, ні, дер, ши, му, на, ре, кра, Ур, я.

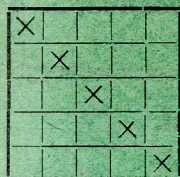
З порозкиданих 29 складів зложіть 11 слів, яких початкові букви, читані згори вниз — дадуть заголовок історичної повісті Івана Франка.

Значіння слів:

1) Місто над Дністром.	7) Гора на Кавказі.
2) Славний байкопис.	8) Образкова загадка.
3) Степові кочовики.	9) Отвір вулькану.
4) Гуцульський танець.	10) Мужеське ім'я.
5) Сусідня держава.	11) Підземна дорога.
6) Пожиточна ростина.	

Загадка в квадратах (2 точки).

(Уложила Яруся Лакустівна).

Найти 5 слів, що мають по п'ять букв і означають: 1) місто на Волині, 2) притоку Дунаю, 3) монету Зєдинєних Дєржав і Канади, 4) ім'я св'ятого, опікуна пчільництва, 5) польську твердиню над Дніпром у XVIII ст.

Букви, що припадуть у квадратики, зазначені хрестиками, читані згори в долину, дадуть прізвище довіреного секретаря Мазєпи.

Загадка (1 точка).

По ріжних стежках бродить, а з хати не виходить.

Хто це такий?

Ломиголовки (1 точка).

(Уложив Леонід Сєневицький).

1. Зпереду хата, а ззаду солодке-солодке?
2. Чи сюди, чи туди — а все старий?

Рахункова ломиголовка.

(2 точки).

Один чоловік замовив собі в шевця чоботи. Швець зробив чоботи і зажадав 18 золотих. Чоловік мав тільки 20 золотих цілих, тому швець зміняв тих 20 золотих у сусіда; видав чоловікови 2 зол. а 18 сховав собі за чоботи і все було в порядку. Але як чоловік з чобітьми відійшов, прибігає сусід; котрий зміняв 20 золотих шевцеві, і каже до шевця: „Цей банкнот є фальшивий. Віддайте мені мої гроші!“ Швець узяв фальшиву 20-золотівку і кинув її в огонь, у піч, а сусідови дав іншу, правдиву. П и т а н н я : Хто і скільки на тім „інтересі“ втратив і заробив і що повинен був зробити швець, коли сусід приніс йому фальшиву 20-золотівку?

Старайтеся відповісти на це питання і долучіть до загадок. Найліпша відповідь буде поміщена друком в „Світику“.

РОДИЧІ!

УЧИТЕЛІ!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„СВІТ ДИТИНИ“

ілюстрований журнал, який виходить у Львові від 1919 р. 2 рази на місяць в обемі 1 аркуша друку, під редакцією Михайла Таранька.

Умови передплати на рік 1932/33: піврічно 2'50 зл., річно 5 зл.
Для Америки й Канади 1 долар; для Закарпатської України 20 кор.; для Румунії 100 левів річно.
Поодинокє число коштує 25 сотиків.

Оказові числа висилається даром!

Замовлення і гроші посилати на адресу:

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“, ЛЬВІВ, Зіморовича, 3.
Контò П. К. О. Варшава, ч. 151.285.

Лист до „Світика“ з Берестя н/Бугом.

Дорогий Світику!

Ми вже вісім років читаємо Тебе, „Світику“, — бо наша укр. приватна школа в Бересті існує тільки вісім років.

Як Ти тільки прийдеш, ми так радіємо; читаємо тебе, оглядаємо малюнки. Найліпше нам подобаються казки. Любимо розглядати гарні малюнки, і ще читати історичні оповідання. Ми вчимося в українській школі в Бересті на Поліссі, бо ми є українці і вчимося в рідній школі.

Окрім науки, ми ще учимося грати на сцені. Цього року вже було у нас свято Олексія Стороженка, була „Ялинка“, свято Тараса Шевченка і свято „Рідної Школи“. Під кінець шкільного року хочемо влаштувати „Свято Матери“.

Бажаємо Тобі, „Світику“, щоб Тебе виписувала кожда українська родина й читала кожда українська дитина. Це є гаряче бажання Твоїх читачів, учнів укр. приватної школи ім. Олексія Стороженка в Бересті на Поліссі. Здоровимо Тебе всі:

Ганна Пушкарєвич, Лідія Шийко, Надія Малихо, Віра Новин, Володимир Богданів, Федір Сенюк, Олександр й Олена Пушкарєвич, Дмитро Прокіп, Іван Миколаюк, Адам Котович, Надія Козак, Ніна Тихонюк, Олена Ющук, Володимир Сенюк, Олександр Богданів, Михайло Савун, Віра Козік, Марія Кочурко, Іван Савчук, Сергій Малихо, Іван Миколаюк, Юрко Томин.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути увагу на адресу цього числа! Всі довжники найдуть там написану атраментом цифру. Це висота їх задеглости по конець червня 1932, яку належало б остаточно вирівнати, бо видавництво потребує цих грошей і числить на них. Проволока з висилкою тих дрібних квот спинює розвиток видавництва, яке й так важко бореться зі всякого рода супротивностями, щоби удержатися на поверхні життя. Тому просимо всіх довжників о сповнення обов'язку — вирівнання належних нам задегlostей.